

[Sønderby]

flyttes østpå, hvilket gør bygningen af en bro over Østersøen aktuel. Men vi har jo et ministerløfte om, at Storebæltsbroen kommer først.

Jeg vil gerne om den fremsatte dagsorden sige, at vi har Sønderjyllands amtsråd, vi har kontaktudvalget til det tyske mindretal, vi har det sønderjyske udvalg, vi har grænseforskningsinstituttet, vi har Sønderjyllands erhvervsråd, og endelig har vi 6 mands udvalget. Jeg synes, disse gør det arbejde, og derfor vil jeg sige, at jeg ikke kan se, at der er nogen grund til at lave en kommission mere. Indtil nu er dette arbejde jo forvaltet. Så kan man diskutere, om der har været holdt møder nok osv., men det kan vi jo tage op.

Jeg vil gerne til sidst sige, at der ved siden af alt dette er en stor folkelig bevægelse bag ved det arbejde, der gøres nord og syd for grænsen. Der er Grænseforeningen, der gør et uegennyttigt arbejde. Det synes jeg også skulle nævnes i denne debat.

#### Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg siger tak for den gode modtagelse, man har givet mit svar på den forespørgsel, som hr. Arne Melchior har stillet.

Jeg tror ikke, der er stort for mig at sige som svar på den debat, der har stået på. Til hr. Arne Melchior vil jeg dog sige, at når han sagde, at jeg så godt som ingenting sagde om det arbejde, der foregik syd for grænsen, så synes jeg ikke, det er helt rimeligt. Jeg synes, jeg også satte plads af i min redegørelse til at dække i hvert fald væsentlige sider af det arbejde og virkningerne af det arbejde, der foregår syd for grænsen.

Det er selvfølgelig heller ikke rigtigt tolket, at jeg skulle mene, at der absolut ingen forskel er på at bo og arbejde og virke f. eks. i Sønderjylland og i det øvrige land. Men jeg mener ikke, at forskellen er så stor og så afgørende, som jeg fik indtryk af at hr. Arne Melchior mener. Derimod er forskellen mellem danske syd for grænsen og andre danske naturligvis større, det ligger ligesom i sagens natur. Det er altså ikke problemfrit, men jeg syntes, som også mange talere har sagt, at hr. Arne Melchior puster det lidt for voldsomt op.

Jeg refererede i min tale her til det stykke, jeg så på Det kgl. Teater i går, »Komodie i Grænselandet«. Det er selvfølgelig rigtigt, at

den situation, der dér bliver skildret, er en situation, hvor modsætningerne bliver mere markante, simpelt hen fordi Sønderjylland var besat eller totalt opslugt i det tyske rige i en meget, meget lang årrække. Men det er nu alligevel bemærkelsesværdigt, at Sønderjylland kunne være opslugt totalt i det tyske rige i så mange år og så alligevel – eksempelvis i 1906, som stykket skildrer, men altså også, som det demonstrativt kom til udtryk i 1920 – stadig væk være dansk. Jeg må tro – selv med de medier, vi anvender nu – at påvirkningen dengang har været voldsommere og langt stærkere end den, man kender nu.

Hr. Arne Melchior sagde noget om, at det danske mindretal i Sydslesvig behandles dårligere, end det tyske mindretal bliver det i Danmark. Jeg tror nok, det er rigtigt citeret. Jeg vil ikke påstå, at der ikke er nogen forskel. Jeg har sidst hørt den opfattelse gjort gældende, da jeg besøgte Sydslesvig og Flensborg og ikke mindst Duborgskolen. Da fik jeg et levende indtryk af danskhedens meget intense arbejde dernede, men der var også enkelte, der kom ind på den samme betragtning, som hr. Arne Melchior her har givet udtryk for. Jeg har prøvet efter mit besøg dernede dengang at få det nærmere undersøgt, og jeg vil stadig væk ikke sige, at der ikke kan være forskel, men en række af de ting, der kommer frem, er ikke så markante, ikke så tydelige, og de afbalanceres af andre ting. Det er helt klart, at der er nogle store problemer i det, der her er tale om, men alligevel vil jeg sige, at jeg tager disse opfattelser med lidt forbehold. Men regeringen er naturligvis stadig åben, hvis der skulle være problemer, som det kan være rimeligt at fremføre over for den tyske regering.

Flere har været inde på spørgsmålet om, hvor meget eller hvor lidt regeringen plejer det danske mindretal i Sydslesvig. Det er vel efterhånden noget siden, men dog ikke så forfærdelig længe siden, at repræsentanter for det danske mindretal i Sydslesvig var her i landet. De havde ved den lejlighed kontakter med en lang række organisationer og så vidt jeg husker også med partierne i tinget. Selv havde jeg med et udvalg af ministre en daglang drøftelse med alle disse repræsentanter fra Sydslesvig. Jeg tror ikke, jeg overdriver, når jeg siger, at de fuldstændig enstemmigt gav udtryk for taknemlighed over for den danske indsats også på det område, som